

Elektronické informační zdroje

Souhrn – základní info požadavky ke zkoušce

- **Prostudovat přednášky, doporučenou četbu – v ISu (učební materiály)**
- **Vypracovat 2 povinné praktické úkoly na vyhledávání v EIZ - zadání bude v ISu (učební materiály), výsledky vložit do odevzdávárny/povinné úkoly k předmětu VIKBA20.**

**Povinné ÚKOLY ODEVZDÁVAT LZE PRŮBĚŽNĚ,
nejpozději do 31.12.2008**

- **Závěrečný test – zaměření na důležitá fakta, pochopení praktického využití EIZ (kombinace znalostního testu a případové studie)**

Souhrn – základní info požadavky ke zkoušce

- **Dobrovolné úkoly (podle obtížnosti a kvality zpracování
možnost získání navíc 1-3 bodů za každý úkol)**
 - Zadání vždy na přednášce, vypracování písemné k určenému datumu
- **Bodové hodnocení (test, + dobrovolné úkoly, aktivita v
hodinách)**

A 100-93	C 84-77	E 68-61
B 92-85	D 76-69	F 60-0
- **Výuka je plánovaná na každý pátek pokud hodina nebude –
hromadný mail**
- **Výuka pouze pro kombinované 3.10., 24.10., 14.11., 5.12.**

Elektronické informační zdroje

- **digitální informační zdroje dostupné prostřednictvím počítačem čitelných nosičů (CD-ROM, DVD-ROM), počítačových sítí.**
- **knihovnický - obecný pojem pro označení druhu dokumentu při katalogizaci**
- **Druhy**
 - **profesionální informační zdroje=databáze, digitální knihovny, (e-book, e-journal)**
 - **online katalogy, www – volně dostupné zdroje, informační prameny**
- **Přístup**
 - **online prostřednictvím internetu – www rozhraní, dialogové rozhraní komerčních databázových center**
 - **Intranet, speciální klientské rozhraní**
 - **optická média (CD-ROM)**

Témata

1. Profesionální informační zdroje – databáze

- zdroje pro získání informací o databázích, světová databázová centra, producenti a prodejciází dat, řešerše ve vybraných bázích dat faktografických a plnotextových, řešerše ve vybraných databázích z oblastí přírodních, technických, společenských věd, zdroje competitive intelligence, patentové systémy, základní teoretické otázky vyhledávání informací z databází plných textů
- vybrané aspekty human computer interaction, řešeršní modely informačních systémů, principy vyhledávání v databázích, dotazovací jazyky v databázích

2. Elektronické katalogy (OPAC), souborné katalogy

- bibliografické databáze, národní bibliografie a další vybrané bibliografické databáze, řešerše ve vybraných bázích dat bibliografických, document delivery services, elektronické služby knihoven
- Trendy, social opacs, základní teoretické otázky vyhledávání informací z bibliografických databází

3. Digitální knihovny

- volně dostupné i licencované vybrané projekty, archivy VŠ prací
- technologie, trendy

Témata

4. Web - vyhledávací nástroje

- pokročilé metody vyhledávání povrchového webu, pokročilé metody vyhledávání hlubokého webu
- trendy vývoje a novinky vyhledávacích nástrojů, web 2.0, netradiční pohledy a souvislosti

5. Rešeršní techniky v EIZ - celkové zobecnění

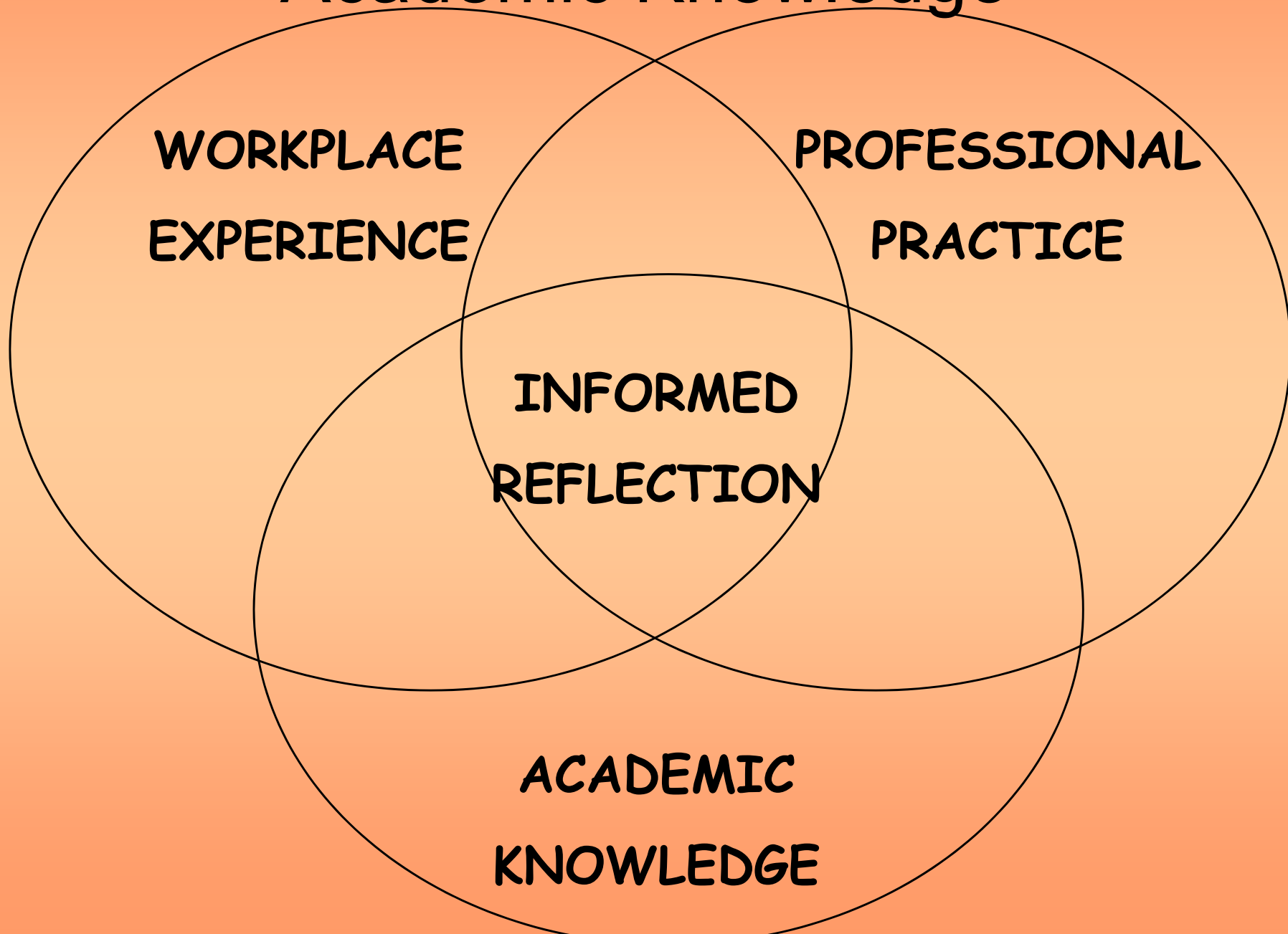
- Shrnutí strategie a techniky vyhledávání
- Shrnutí trendů, zajímavostí

Elektronické informační zdroje

- **EIZ a knihovníci**

- EIZ jako pramen informací a knihovník jako prostředník k získávání informací
- vazby rešeršní činnosti na oblast knowledge managementu, informačního průmyslu
- ekonomické a všeobecné aspekty online vyhledávání a EIZ, různorodé společenství uživatelů, změna terminologie, postupů
- problematika vyhledávání (information retrieval, online retrieval), relevantního vyhodnocení
- problematika výzkumů chování uživatelů při vyhledávání v EIZ
- problematika hodnocení EIZ vzhledem k jejich efektivnímu využití
- problematika informačního vzdělávání, vzdělávání prostřednictvím internetu
- problematika technologií, standardů, popisu EIZ
- problematika autorských práv, bezpečné komunikace

Interdependence of Workplace and Academic Knowledge



% of workforce in Knowledge Industries (Eurostat definition)

Country	Manufactures	Services	Total
Sweden	6.5	47.8	54.3
UK	5.6	42.4	48
Germany	10.6	33.4	43.8
Italy	7.4	33.9	39.9
EU 15	6.7	29.8	37.2

% Growth in Employment

Country	Knowledge Industries	All other industries	
Sweden	12.8	2	
UK	16.7	1	
Germany	17.1	-8.6	
Italy	28.4	4.1	
All EU 15	23.9	5.7	

Elektronické informační zdroje

- **Rozvoj internetu, trendy vývoje webu, trendy vyhledávacích nástrojů na webu X komerční zájmy, tradice vydavatelů, producentů profi informací**
- **Cena seriálních zdrojů X volně dostupné zdroje, open access**
- **Cena předplatného jednoho špičkového informačního zdroje pro 1 instituci až v řádu miliónů Kč ročně !**
 - světové ceny
 - průběžný růst ceny cca 10% ročně
- **Potřebujeme specializované EIZ?**
- **Umíme za tyto ceny EIZ nakupovat?**
- **S jedním typem EIZ instituce nevystačí? Určuje počet EIZ kvalitu např. školy?**
- **Je výhodnější mít předplatné nebo jednorázové přístupy?**

Databáze a financování

- systematická centrální podpora od státu, spolupodílení nákladů v rámci neformálních konsorcií
- do budoucna nezbytné kvalitní analýzy, statistické vyhodnocení přístupů uživatelů, obsahového křížení databází – mezinárodní projekt **COUNTER** (Counting Online Usage of Networked Electronic Resources)
<http://www.projectcounter.org/>
- Cena databází, podmínky předmětem licenční smlouvy

typy financování

- plně hrazeno z grantu (na MU - LNCS)
- grant + příspěvek instituce (na MU - WoS)
- z vlastních zdrojů instituce (na MU - JSTOR)

typy licencí

- institucionální licence (JSTOR, LNCS)
- konsorciální licence (WoS)
- plošná (národní) licence (v minulosti např. Proquest, KnowEuropet)

ČR - státní programy

- **Projekty MŠMT program LI - Informační zdroje pro výzkum a vývoj**
2000-2004
 - přijato 59 projektů (velké národní licence na multioborové zdroje, oborové databáze, systémy DDS)
 - cca 130 mil. Kč/rok
 - řada konsorciálních projektů (WoS, Proquest, EIFL, ...)
- **Projekty MŠMT program 1N - Informační infrastruktura výzkumu**
2004-2008
 - Přijato 36 projektů ze 196 podaných (oborové, multioborové databáze, portály),
 - cca 130 mil. Kč/rok (celkem na 5 let 650 mil.)
- **Projekty MŠMT program INFOZ - Informační zdroje pro výzkum (dosud není vypsán)**
2009-
- **Další grantové programy na podporu knihoven**
<http://knihovnam.nkp.cz/index.php3>